

Transect-Evaluatierapport

Brunssum, Raadhuisstraat Gemeente Brunssum (L)

Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven,
karterende en waarderende fase met de mogelijkheid tot
doorstart naar opgraven

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Colofon

Titel	Transect-Evaluatierapport. Brunssum, Raadhuisstraat. Gemeente Brunssum (L). Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, karterende en waarderende fase met de mogelijkheid tot doorstart naar opgraven.
Auteurs	D. van der Linde, T. van Cruchten & R. Paulussen
Versie	Concept, versie 1.1
Datum	23-02-2023
Projectnummer	22090033
Onderzoeksmelding	5320333100
Opdrachtgever	Pouderoyen Tonnaer
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Bevoegde overheid	Gemeente Brunssum
Adviseur bevoegde overheid	Mevr. H. Vanneste, regio-archeoloog Parkstad
Toetsing rapport bevoegde overheid	In aanvraag
Beheer en plaats documentatie	Transect b.v., Nieuwegein
Omslagafbeelding	Het plangebied bij aanvang van het onderzoek, 11-01-2023.

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.A. Kerkhoven Senior KNA Archeoloog	23-02-2023	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoud

1.	Inleiding	5
2.	Uitgevoerde werkzaamheden	7
3.	Resultaten.....	10
4.	Vondsten.....	16
5.	Voorlopige conclusies en aanbevelingen	22
6.	Uitwerkingsplan	25
7.	Geraadpleegde bronnen.....	27
Bijlage 1.	Archeologische periode-indeling voor Nederland	28
Bijlage 2.	Voorlopige allesporenkaarten.....	29
Bijlage 3.	Vlaktekeningen.....	30
Bijlage 4.	Voorlopige sporen- en lagenlijst.....	33
Bijlage 5.	Veldvondstenlijst.....	35
Bijlage 6.	Splitsvondsten- en deselectielijst	36

1. Inleiding

Plaats	Brunssum
Gemeente	Brunssum
Toponiem	Raadhuisstraat
Provincie	Limburg
Kaartblad	60D
Centrumcoördinaat	195.765 / 328.750
Onderzoeksmeldingsnummer	5320333100
Oppervlakte plangebied	Ca. 1,5 ha
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 1.350 m ²
Data veldwerk	11-12 januari 2023
Aantal aangelegde putten	3
Aantal uitgegeven spoornummers	9
Aantal uitgegeven vondstnummers	17

In opdracht van Pouderoyen Tonnaer heeft Transect b.v.¹ op 11 en 12 januari 2023 een archeologisch proefsleuvenonderzoek, karterende en waarderende fase, met de mogelijkheid tot doorstart naar opgraven (IVO-P) uitgevoerd in een plangebied aan de Raadhuisstraat te Brunssum (gemeente Brunssum; figuur 1). Het plangebied heeft een oppervlakte van 1,5 ha. De aanleiding voor het archeologisch onderzoek is het voornemen om het plangebied, dat eerder plaats bood aan een schoolcomplex met sportterrein, opnieuw in te richten met 22 levensloopbestendige, grondgebonden woningen en 30 3-kamer appartementen. Bij deze plannen bestaat een reële kans dat eventueel aanwezige archeologische waarden verstoord of vernietigd worden, aangezien archeologische resten al vanaf 25 à 30 cm -Mv kunnen worden aangetroffen. De gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidskaart plaatst het noordelijke deel van het plangebied in een zone met een zeer hoge archeologische verwachting, het zuidelijke deel in een zone met een middelhoge of lage verwachting. Vanwege het planvoornemen en op grond van het gemeentelijk beleid werd archeologisch vooronderzoek noodzakelijk geacht.

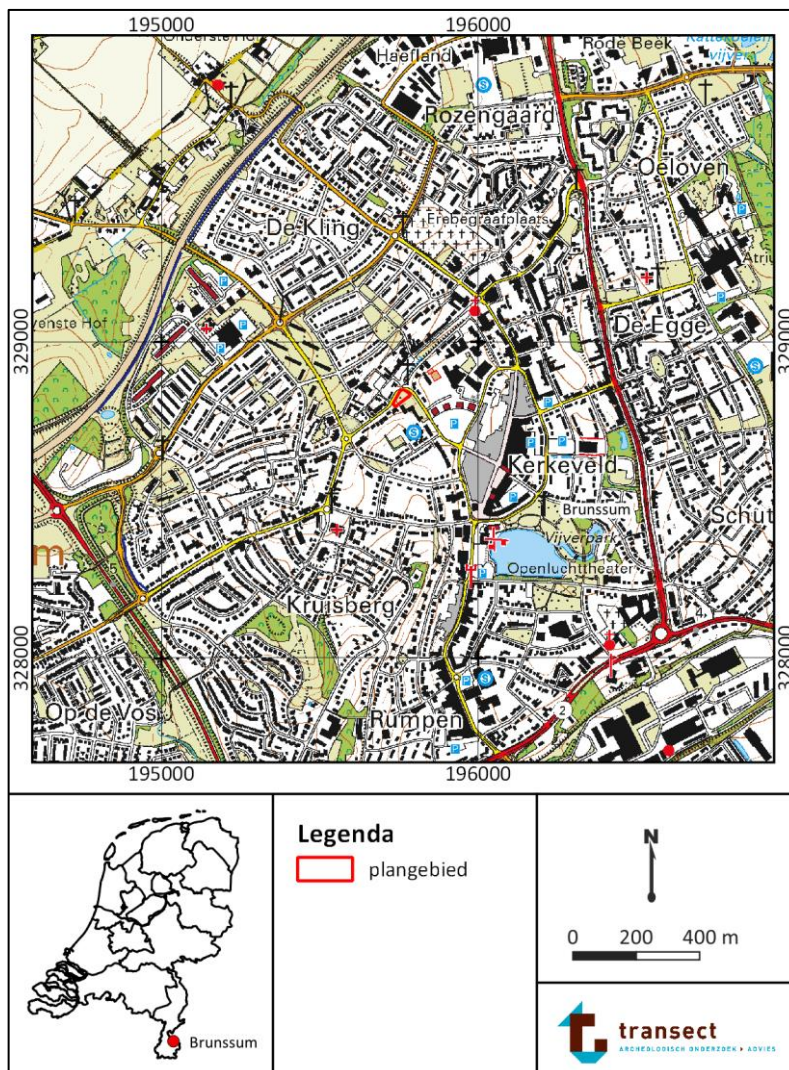
In februari 2022 is een bureauonderzoek met verkennend booronderzoek uitgevoerd (Paulussen & Van de Water 2022). Op basis van dit onderzoek is voor het plangebied een hoge archeologische verwachting opgesteld voor alle perioden vanaf het Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd met uitzondering van de Vroege Middeleeuwen. Voor het uiterste noordelijke deel van het plangebied geldt een hoge archeologische (verwachtings)waarde specifiek voor pre-industriële bebouwing, in het bijzonder een vierkantshoeve uit de 18^e eeuw of ouder. De grondboringen bevestigen de verwachting van het bureauonderzoek dat de bodem binnen het plangebied sterk is verstoord en dat de oorspronkelijke leembodem nagenoeg ontbreekt. Enkel langs de noordoostzijde van het plangebied is nog een jonge colluviale leembodem vastgesteld maar ook hier ontbreekt een Holocene leembrikgrond volledig. Het bevoegd gezag heeft hierom besloten dat in het noordelijke deel van het plangebied, het onderzoeksgebied, een archeologisch karterend en waarderend vervolgonderzoek

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.1, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij het RCE en de SIKB.

met een mogelijkheid tot doorstart naar opgraven uitgevoerd dient te worden. Bij de afronding van het onderzoek is geconstateerd dat een doorstart naar opgraven niet nodig wordt geacht.

Het onderzoeksgebied ligt in het Zuid-Limburgse lössgebied op een afbraakwand aangrenzend aan een langgerekt droogdal. Het onderzoeksgebied ligt bijna 14 m lager dan het zuidelijke deel van het plangebied. Grenzend aan de Dorpstraat maakte het gebied deel uit van de oude dorpskern van Brunssum dat gelegen was aan een klein zijbeekje van de Rode Beek. Het dorp is waarschijnlijk gesticht tussen 1000 en 1100 als ontginningsnederzetting van Gangelt. Op historisch kaartmateriaal (Tranchotkaart, 1805; Kadastrale Minuutplan, 1811-1832) is het onderzoeksgebied als bebouwd weergegeven. De bebouwing bestaat uit twee huizen met achterliggende bijgebouwen. Deze bebouwing verdwijnt rond de jaren 1970, vlak voordat een schoolcomplex gebouwd wordt.

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de bevoegde overheid en de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1 (KNA 4.1). Dit evaluatierapport beschrijft beknopt de eerste resultaten van het onderzoek. Verder worden de vondsten en monsters beoordeeld op geschiktheid voor nadere determinatie cq. analyse en is een plan opgesteld ten behoeve van de uitwerking.

Figuur 1. Topografische kaart met de locatie van het plangebied. Bron: pdok.nl

2. Uitgevoerde werkzaamheden

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op 11 en 12 januari 2023 en is uitgevoerd door Rob Paulussen (senior KNA-archeoloog van ArcheoPro) met Thomas van Cruchten (archeoloog MA) van Transect b.v en Bram Cleuskens (vrijwilliger).

2.1 Strategie en methodiek

In het onderzoeksgebied van 1.350 m² zijn drie proefsleuven aangelegd. Volgens het PvE (Van de Water & Paulussen 2022) zou er één lange proefsleuf van 4 x 20 m in het zuidwesten van het onderzoeksgebied en twee kortere proefsleuven van 4 x 10 m noordelijk daarvan worden aangelegd. De eerstgenoemde moest bij nader inzien toch verkort worden vanwege de aanwezigheid van een kabel en leiding, die de sleuf zouden doorkruisen. Om voldoende afstand te bewaren tot deze kabel en leiding is in overleg met de bevoegde overheid deze derde werkput ingekort tot 4 x 11 m (WP.3; bijlagen 2 & 7). Bovendien is er, in afwijking van de planning, één dag extra gewerkt vanwege het aantreffen van het muurwerk en de vondsten in werkput 1, de aanleg van een tweede vlak in dezelfde werkput en de noodzaak om werkputten 1 en 2 dicht te gooien voor het einde van de werkdag. Dit laatste was nodig vanwege de ligging van beide werkputten direct naast het trottoir en de gerelateerde veiligheid van voorbijgangers.

In aanvulling op de drie proefsleuven is werkput 1 uitgebreid met circa 18 m² (zie hieronder). Uiteindelijk is daarmee in totaal 142 m² onderzocht. Er is dus een minder groot oppervlak onderzocht dan beschreven in het PvE (160 m²), maar nog steeds nagenoeg 10,5% van het onderzoeksgebied. Een dekkingsgraad van 10% is daarmee alsnog gehaald.

In de werkputten 2 en 3 is telkens één vlak aangelegd, namelijk vlak 1 aan de basis van de AC-horizont (S.1500) en in de top van het colluvium (S.3000: 1C-horizont). Alleen in werkput 1 is een tweede vlak aangelegd in de top van 2C-horizont (S.4000). In dit vlak zijn sporen noch vondsten gedaan.

De werkputten zijn aangelegd met een graafmachine voorzien van een gladde, gesloten bak. Tijdens de aanleg is gebruik gemaakt van een metaaldetector, alsmede voor het aflopen van de stort. De vlakken zijn gefotografeerd en ingemeten, sporen zijn direct ingekrast, ingemeten en gedocumenteerd door middel van een beschrijving in de velddatabase. Vlakhoogtes en maaiveldhoogtes zijn ingemeten met een dGPS. Coupes die zijn gezet, zijn gefotografeerd en analoog getekend (schaal 1:20). Vondsten zijn verzameld in vakken van maximaal 4 x 5 m en/of per spoor / laag. Per werkput zijn twee profielkolommen van een meter breed gedocumenteerd (schaal 1:20).

Vanwege het aantreffen van een funderingsmuur en, in het verlengde ervan, de kalksteenblokken in de zuidelijke profielwand in het oostelijke deel van werkput 1 heeft in overleg met het bevoegd gezag een uitbreiding van circa 18 m² plaatsgevonden. Deze uitbreiding lag ten zuiden van het oostelijke uiteinde van werkput 1. Hier zijn nog twee funderingsmuren (S.7-8) en een puinconcentratie (S.9) gevonden (zie 3.2 Sporen).

Na deze uitbreiding van werkput 1 is in overleg met het bevoegd gezag besloten dat er geen doorstart naar opgraven noodzakelijk is ondanks de aanwezigheid van behoudenswaardige resten in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied (werkput 1). In een groot deel van het onderzoeksgebied was de bodem namelijk sterk geroerd en ontbraken er behoudenswaardige resten en/of een nog intacte cultuurlaag uit de periode van de voormalige boerderij. Louter de mogelijke funderingsresten van deze boerderij hoeven niet op te worden gegraven, omdat de contouren van dit gebouw al op het Kadastrale Minuutplan staan aangegeven. Ten noorden van werkput 1 was er niet genoeg ruimte om in aanvulling op de uitbreiding van werkput 1 en in binnen de begrenzing van het

plangebied verdergaand gravend onderzoek te doen met voldoende kans op relevante en substantiële kenniswinst.

Figuren 2 t/m 4 tonen sfeerfoto's, situatiefoto's en overzichtsfoto's ter illustratie.

Figuur 2. Onderzoekgebied bij aanvang van het proefsleuvenonderzoek, 11 januari 2023.

Figuur 3. Werkput 1, vlak 1, inclusief een recente verstoring en muurwerk S.1.

Figuur 4. Werkput 1, vlak 1, zichtbaar zijn de twee kuilen S.3-4 (links) en de muur S.2 (rechts).

3. Resultaten

3.1 Bodemopbouw

De profielen in de werkputten van het onderzoeksgebied tonen een verschillende bodemopbouw. In werkput 1, waar de oorspronkelijke bodemopbouw het minst verstoord is, is een Ap-AC-1C-2C-profiel herkend. Onder de moderne bouwvoor, eventueel aangevuld met een ophoogpakket (S.999), volgt een Apb-horizont (S.1000), een AC-horizont (S.1500) en een 1C-horizont (S.3000), die de top van het colluvium vormt. Deze top bevindt zich op circa 110-130 cm -Mv (circa 75,0-75,2 m +NAP). Een dergelijke bodemopbouw is goed zichtbaar in profiel 1.1 (figuur 5). In profiel 1.2 is daarnaast een grindhoudende laag van grof zand onderscheiden, dat geïnterpreteerd is als een 2C-horizont bestaande uit verspoelde terrasafzettingen (S.4000; figuur 6). De sporen bevinden zich voornamelijk in de AC-horizont en in de top van het colluvium pakket. Ook vonden zijn grotendeels afkomstig uit deze lagen.

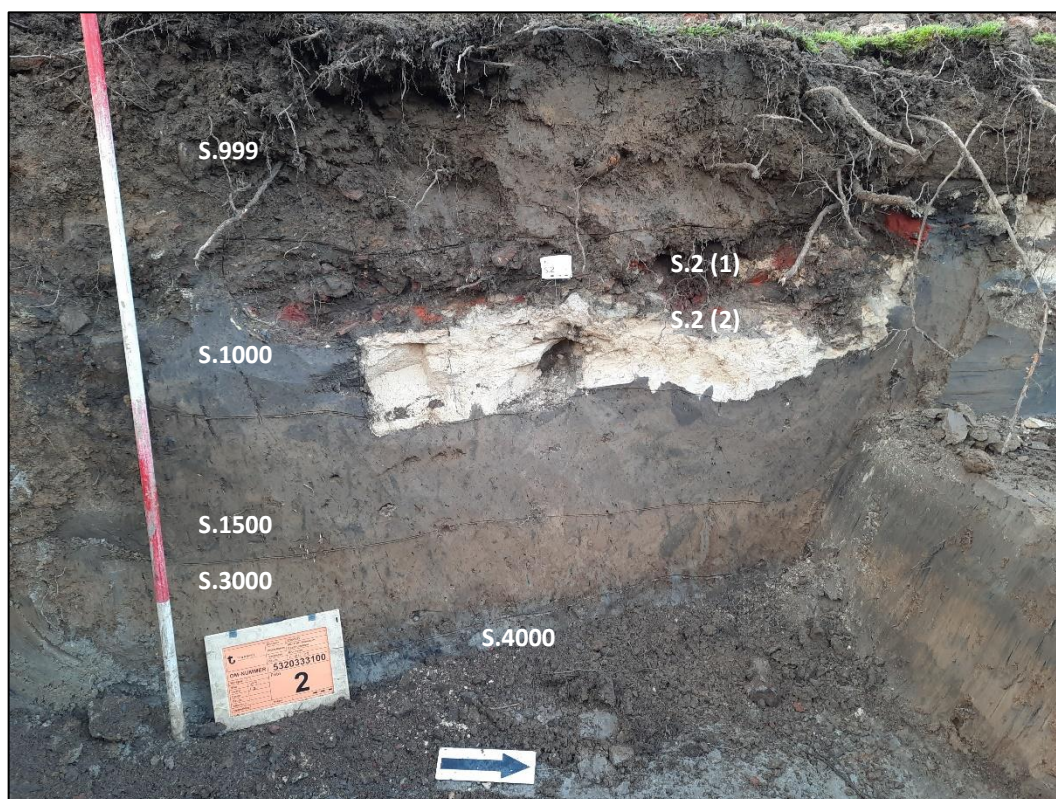
Een dergelijke bodemopbouw met kenmerkende Apb-AC-1C-gelaagdheid ontbreekt volledig in werkput 2. In deze put bevindt zich onder de moderne bouwvoor (S.999) en recente (?) ophooglagen (S.1100, 1200) een puinhoudende slooplaag (S.1400), die direct op een mogelijk verspoelde C-horizont ligt (S.3500). De slooplaag is in verband te brengen met de sloop van de voormalige vierkantshoeve.

In werkput 3, ten slotte, is geen bodemontwikkeling zichtbaar. Onder de bouwvoor en een recent ophoogpakket (S.1200) is een puin- en plastichoudende slooplaag (S.1300) herkend, die op primair lössleem (S.3500: C-horizont) ligt. De recente ophoogpakketten en deze slooplaag zijn waarschijnlijk te relateren aan de sloop van het schoolcomplex dat hier heeft gestaan. Zodoende is de oorspronkelijke bodem inclusief de pre-stedelijke cultuurlaag ter plaatse van en rondom de voormalige boerderij binnen het zuidelijke en centrale deel van het onderzoeksgebied (WP.3 en groot deel van WP.2) sterk geroerd als gevolg van sloopwerkzaamheden.

Figuren 5 t/m 7 tonen drie kenmerkende profielen in het onderzoeksgebied. Bij de uitwerking in het standaardrapport zal nader worden ingegaan op de bodemopbouw.

Figuur 5. Profiel 1.1 in de westelijke wand van werkput 1, vlak 104.

Figuur 6. Profiel 1.2 met kalksteenpuin in de westelijke wand van werkput 1, vlak 104.

Figuur 7. Profiel 2.1 in de westelijke wand van werkput 2, vlak 104.

3.2 Sporen

In totaal zijn 9 sporen aangetroffen in twee van de drie aangelegde werkputten (werkputten 1 en 2). Werkput 3 bevatte geen sporen. Voor een overzicht van de aantallen en spoortypen, gebaseerd op de velddatabase, wordt verwezen naar tabel 1. Een sporenlst is te vinden in bijlage 4.

Tabel 1. Overzicht spoortypen en aantallen.

Spoortype	Aantal
muurwerk (MR)	5
kuil (KL)	2
Puinconcentratie (PUC)	2
Totaal	9

3.2.1 Muurwerk (MR)

Meer dan de helft van alle sporen bestaat uit muurwerk (figuren 8-10). Vier funderingsmuren zijn in werkput 1 aangetroffen (S1-2, 7-8); één muur is gevonden in werkput 2 (S.6). Al het muurwerk heeft resten van kalkzandmortel en vele muren vertonen een wildverband tussen de bakstenen.

Nabij een recente verstoring in de noordoostelijke hoek van werkput 1 bevindt zich een rechthoekig stuk muurwerk van circa 1,0 bij 1,5 m (S.1). Het zou om een poer kunnen gaan. In de zuidoostelijke hoek loopt een muur van hardgebakken, oranje-rode bakstenen voor circa 4 m in zuidwestelijke richting (S.2). In de uitbreiding van werkput 1, bij het zuidelijke uiteinde van muur S.2, bevindt zich een T-vormig muurwerk dat minder breed is en uit minder baksteenlagen bestaat (S.8). Ook lijken de bakstenen matig hard. Koud tegen S.8 aan ligt het uiteinde van een ander bakstenen muurwerk (S.7). Deze muren (S.7-8) lopen verder de put uit in zuidoostelijke richting (S.7-8) en zuidwestelijke richting (S.8). Al het muurwerk in werkput 1 ligt op hetzelfde niveau, ingegraven in de verrommelde AC-horizont (S.1500) tot boven de top van het colluviumpakket (S.3000). Alleen muur S.1 zette zich door tot in de top van het colluvium. Dit kan duiden op een chronologisch verband, maar op basis van ruimtelijke verbanden en hardheid van de bakstenen is het niet duidelijk of al het muurwerk tot eenzelfde bouwphase of hetzelfde gebouw (de verwachte vierkantshoeve?) behoort.

In de noordwestelijke hoek van werkput 2 is circa 3 m van een zuidwest-noordoost georiënteerde muur aangetroffen (S.6). De zeslaagse muur van matig harde bakstenen reikte tot zo'n 42 cm -Mv. Anders dan het muurwerk in werkput 1 lag deze muur op een recente ophooglaag (S.1200). Een direct verband met het muurwerk in werkput 1 is onwaarschijnlijk. Het aantal lagen en de aard en kleur van de bakstenen zijn echter vergelijkbaar met het bouwmetaal van de muren in werkput 1.

3.2.2 Kuilen (KL)

In werkput 1, ten noordwesten van muur S.2, zijn twee vergelijkbare kuilen aangetroffen (S.3-4), waarvan er één gecoupeerd is. Deze kuil was zo'n 24 cm diep. Beide kuilen bevatten geen vondstmateriaal en leveren zodoende geen toevoegende informatie op.

3.2.3 Puinconcentratie (PUC)

Grenzend aan muurwerk zijn twee puinconcentraties aangetroffen. Eén concentratie (S.9) bevond zich noordelijk van muur S.8 in de uitbreiding van werkput 1 (figuur 10). Een aantal nieuwetijdse scherven zijn eruit verzameld. In werkput 2, nabij funderingsmuur S.6, was sprake van een rechthoekige puinconcentratie met zwart koolhoudend materiaal (S.5). In combinatie met de vondst van een hard gebakken baksteen en twee misbaksels (0008KBW) lijkt het hier om een mogelijke brandplek te gaan.

Figuur 8. Muur S.2 in werkput 1, vlak 1, vanuit het noorden.

Figuur 9. Muur S.6 in werkput 2, vlak 1, vanuit het zuiden.

Figuur 10. Muur S.8 en puinconcentratie S.9 in de uitbreiding van werkput 1, vlak 1, vanuit het westen.

4. Vondsten

De vondsten zijn ondergebracht onder de vondstnummers 1 t/m 17, die in totaal 79 vondsten en één monster bevatten. De vondsten zijn verdeeld in meerdere categorieën, die in tabel 2 zijn te vinden. In bijlage 5 is een veldvondstenlijst opgenomen; bijlage 6 bevat de splitsvondsten- en deselectielijst. De vondsten zijn in dit stadium van het onderzoek middels een *quickscan* gedetermineerd door de auteurs van dit rapport. In de splitsvondstenlijst is tevens de toestand en deselectie (ja / nee) van het vondstmateriaal met korte toelichting opgenomen.

Tabel 2. Voorlopige aantallen vondsten per materiaalcategorie.

Materiaalcategorieën	Aantal	Percentage
keramiek (KER)	52	66%
bouwkeramiek (KBW)	21	27%
natuursteen (SXX)	3	3.5%
metaal (MXX)	3	3.5%
Totaal	79	100 %

4.1 Keramiek (KER)

De 52 aangetroffen keramiëscherven bestaan grotendeels uit witbakkend aardewerk, proto-steengoed en Pingsdorf-achtige scherven (figuren 11-12). De meeste scherven hebben geen versiering, beschildering of glazuurresten. Dit materiaal lijkt grofweg in de Volle Middeleeuwen (1000-1250 na Chr.) te dateren. Contexten, waarin deze scherven zijn gevonden, omvatten meerdere bodemlagen (S.1400, 1500, 3000). Vondsten die verspreid in het colluvium zijn gevonden (S.3000), zouden verspoeld kunnen zijn, aangezien bijbehorende grondsporen ontbraken. In combinatie met specialistisch onderzoek van dit materiaal kan een vergelijking van het keramiek uit de verschillende lagen en in stratigrafisch verband tot de funderingsmuren specifiekere dateringen van de bouw- en bewoningsfasen opleveren alsmede indicaties in hoeverre de keramiëscherven wel of niet verspoeld zijn.

Daarnaast zijn er nog vier nieuwtijdse faiënce-/porseleinfragmentjes gevonden (0008KER; 0017KER). Deze fragmenten zijn afkomstig uit de twee puinconcentraties (S.5, S.9).

4.2 Bouwkeramiek (KBW) en natuursteen (SXX)

De categorie bouwkeramiek omvat 21 vondsten. Een aantal relatief goed geconserveerde bakstenen zijn afkomstig uit enkele funderingsmuren (0010KBW uit S.1; 0011KBW, 0013KBW uit S.2; 0015KBW uit S.6). Hard gebakken en mogelijk misbakken bakstenen zijn verzameld uit de puinconcentratie S.5 in werkput 2. Daarnaast zijn er uit laag S.1500 vier baksteen- en mortelbrokjes verzameld.

Het natuursteen bestaat uit materiaal dat ook als bouw materiaal geïnterpreteerd kan worden. Het gaat om een gebroken blok (Gulpens?) kalksteen (0012SXX) dat nabij het zuidelijke uiteinde van muur S.2 is gevonden. Dit kalksteenblok was waarschijnlijk slooppuin. Ondanks de verwachting zijn hier tijdens de uitbreiding van werkput 1 geen intacte muurresten bestaande uit kalksteenblokken in stapelverband meer aangetroffen. In werkput 2 is in laag S.1400 een fragment van een leistenen dakpan en een natuurstenen tegel (?) gevonden (0009SXX; figuur 13).

4.3 Overig: metaal (MXX)

De categorie metaal bestaat uit een zekering, een spijker en een cilindervormig object dat niet verder determineerbaar was. Al het metaal was gevonden in de puinconcentratie (S.5) in werkput 2.

4.4 Monster

Er is één monster verzameld uit de zwart koolhoudende puinconcentratie (S.5) in werkput 2. Dit monster kan na eventueel vervolgonderzoek inzicht bieden in de datering van deze puinlaag.

Figuur 11. Keramiëscherven uit de AC-horizont (S.1500) in werkput 1, inclusief scherven proto-steengoed/Pingsdorf-achtig aardewerk, witbakkend aardewerk en grijsbakkend aardewerk (0003KER).

Figuur 12. Proto-steengoed bodem met geknepen standring uit AC-horizont (S.1500) in werkput 1.

Figuur 13. Leistenen dakpanfragment uit een mogelijke slooplaag (S.1400) in werkput 2.

5. Waardestelling

Archeologische vindplaatsen worden gewaardeerd conform de BRL4000 / KNA-protocol 4003, specificatie VS06 Waarderen en bijlage IV van de KNA 4.1. Vindplaatsen worden gewaardeerd op drie waarden (beleving, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteit) en daarbinnen op waarderingscriteria (tabellen 4 en 5). Op ieder van de in totaal acht waarderingscriteria kan minimaal 1 en maximaal 3 worden gescoord.

Bij de waardering wordt eerst nagegaan of vindplaatsen vanwege hun belevingswaarde, op basis van hun schoonheid of herinneringswaarde, als behoudenswaardig aangemerkt kunnen worden (figuur 14). De vindplaatsen worden vervolgens op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Een vindplaats is in principe behoudenswaardig, indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld (vijf of zes punten) scoren. De beoordeling van de fysieke kwaliteit is gerelateerd aan de archeoregio waarin de vindplaats zich bevindt.

Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder), wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of een vindplaats toch behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op een van de inhoudelijke criteria 'hoog' wordt gescoord, wordt de vindplaats ook in principe behoudenswaardig geacht. Dit 'vangnet' heeft tot doel er voor te zorgen dat terreinen die van beperkte fysieke kwaliteit zijn, maar desondanks inhoudelijk van groot belang, uit de beoordeling vallen.

Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden vervolgens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit.

- Eerst vindt een afweging plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven punten of meer wordt het monument als behoudenswaardig aangemerkt.
- Na deze weging wordt bij vindplaatsen met een lagere inhoudelijke waardering (minder dan zeven punten) nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is. Zo ja, dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie.
- De overige vindplaatsen zijn niet behoudenswaardig.

Zoals vastgelegd in het voor het plangebied aan de Raadhuisstraat te Brunssum opgestelde Programma van Eisen (PvE, Van de Water & Paulussen 2022) is het doel van dit onderzoek inzicht te krijgen in aard, omvang, datering, kwaliteit en behoudenswaardigheid van de aanwezige archeologische resten. Het is van belang om na te gaan in hoeverre er in het onderzoeksgebied archeologische vindplaatsen aanwezig zijn.

In het onderzoeksgebied is een archeologische vindplaats aangetroffen die bestaat uit vier funderingsmuren, twee kuilen en een puinconcentratie nabij de funderingen. In een groot deel van het onderzoeksgebied (werkputten 2 en 3) was de bodem sterk geroerd en ontbraken er behoudenswaardige, archeologische resten. De kern van de vindplaats bevindt zich in werkput 1 en de uitbreiding van werkput 1. In bodemlagen nabij en onder funderingsmuren zijn scherven witbakkend aardewerk en proto-steengoed gevonden. Op basis van het historisch kaartmateriaal is het aannemelijk dat de funderingsmuren toebehoren aan nieuwe tijdse gebouwen (Tranchotkaart, 1805; Kadastraal Minuutplan, 1811-1832). Het vondstmateriaal geeft echter aan dat de bewonings- en gebruiksgeschiedenis tot het begin van de Volle Middeleeuwen (1000-1250 na Chr.) kan reiken.

Tabel 3. Waardestelling van vindplaats.

Waarden	Criteria	Scores		
Beleving	<i>Schoonheid</i>	Wordt niet gescoord		
	<i>Herinneringswaarde</i>	Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit	<i>Gaafheid</i>	3		
	<i>Conservering</i>		2	
Inhoudelijke kwaliteit	<i>Zeldzaamheid</i>		2	
	<i>Informatiewaarde</i>		2	
	<i>Ensemblewaarde</i>		2	
	<i>Representativiteit</i>		n.v.t	

6. Voorlopige conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Tijdens het onderzoek zijn drie werkputten aangelegd in het plangebied, waarmee ca. 142 m² is opgegraven. Vrijwel alle sporen en vondsten zijn aangetroffen in de AC-horizont (S.1500) en in de top van het colluvium (C-horizont; S.3000). Samenvattend zijn er vijf funderingsmuren aangetroffen, waarvan vier in werkput 1 en één in werkput 2. Sommige van deze funderingsmuren zouden restanten van de verwachte vierkantshoeve kunnen zijn (S.7-8), maar de precieze aard en datering van deze muren evenals het verband tussen de muren is niet geheel duidelijk. Funderingsmuren (S.1-2) zouden eventueel ook tot een rechthoekig pand behoord kunnen hebben dat op het Kadastrale Minuutplan (1811-1832) aan de overkant van de Raadhuisstraat was gelegen. Deze weg is immers in de loop der tijd oostelijker te komen liggen.

Het vondstmateriaal bestaat voornamelijk uit scherven van witbakkend aardewerk en proto-steengoed. Deze scherven zijn verzameld uit de lagen S.1500 en S.3000 en zijn soms in relevant, stratigrafisch verband tot de funderingsmuren gevonden. Het is daarom waardevol om de keramiekfragmenten in meer detail te bestuderen en te dateren om zo een analyse van de fragmenten in de verschillende lagen en ten opzichte van de funderingsmuren mogelijk te maken. Spreiding van het type keramiek en mogelijk de specifieke ronding van de scherven afkomstig uit bodemlagen kan eventueel inzicht bieden in het wel of niet verplaatst zijn van de fragmenten door hellingerosie. Een kleinere variatie aan typen is te verwachten op een locatie waar kortstondig is geleefd en gewoond. Bij een groter typespectrum is het de vraag hoe deze typen samen in de bodemlagen zijn gekomen: verplaatsing door hellingerosie kan hiervoor een mogelijke verklaring zijn.

Overige aangetroffen sporen zijn twee kuilen (S.3-4) in werkput 1. Zonder gerelateerd vondstmateriaal is het niet mogelijk hun aard, datering en functie vast te stellen. Ook zijn twee puinconcentraties (S.5 in werkput 2; S.9 in werkput 1) gevonden.

Op basis van het vooronderzoek is voor het plangebied een hoge archeologische verwachting opgesteld voor alle perioden vanaf het Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd met uitzondering van de Vroege Middeleeuwen. Het proefsleuvenonderzoek heeft deze verwachting deels bevestigd: er zijn sporen en vondsten daterend uit de periode Volle Middeleeuwen-Nieuwe tijd aangetroffen.

5.2 Vraagstellingen en aanbevelingen

Het doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in aard, omvang, datering, kwaliteit en behoudenswaardigheid van de aanwezige archeologische resten. Het is van belang om na te gaan in hoeverre er in het onderzoeksgebied archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Indien dit het geval is, dienen door middel van een goed gefundeerde vraagstelling alle aspecten tijdens het archeologisch onderzoek te worden belicht. Tevens is het archeologisch onderzoek gericht op het zoeken naar archeologische vindplaatsen in hun ruimtelijke en (cultuur)landschappelijke context c.q. relatie. Dit wordt onderzocht aan de hand van de volgende onderzoeksvragen uit het Programma van Eisen (PvE; Van de Water & Paulussen 2022):

Centrale onderzoeksvraag:

Worden binnen het onderzoeksgebied resten van (meerfasige) historische bebouwing aangetroffen? Zo ja, waaruit bestaan deze resten, wat leren ze ons over de oude bewoning in Brunssum en in hoeverre gaat deze bewoning verder terug dan de bouwstructuren die staan afgebeeld op 19^e-eeuwse kaarten?

Algemeen:

1. Zijn er archeologische resten (sporen, structuren, vondsten) in de bodem aanwezig, of zijn er aanwijzingen dat deze hier verwacht mogen worden?
2. Indien het onderzoek geen archeologische resten of beperkte archeologische fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, welke verklaring is hiervoor dan te geven?
3. In hoeverre komen de onderzoeksresultaten overeen met de opgestelde verwachting van het vooronderzoek?

Perioden en sites:

4. Indien er archeologische resten aanwezig zijn, kunnen er binnen de vindplaats aparte complexen onderscheiden worden, en zo ja, op welke gronden?
5. Wat is per archeologische complex:
 - a. de ligging (inclusief diepteligging) en begrenzing
 - b. de geologische, geomorfologische en/of bodemkundige eenheid
 - c. de omvang (inclusief verticale dimensies)
 - d. de aard /complextype / functie
 - e. de samenstelling van de archeologische resten (grondsporen en mobilia)
 - f. de vondst- en spoordichtheid
 - g. de stratigrafie
 - h. de ouderdom, periodisering, typo-chronologische classificatie
 - i. de relatie met eventueel andere aangetroffen complexen

Landschap en bodem:

6. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de complexen c.q. de vindplaatsen (aardkundige situatie, afstand tot water, reliëf)?
7. Hoe is de opbouw van het profiel in bodemkundige zin? Wat zijn de kenmerken van de stratigrafische eenheden? Is er sprake van loopvlakken, begraven bodems, ophogingslagen of cultuurlagen?
8. Welke postdepositionele processen hebben zich afgespeeld en wat is het effect daarvan op de archeologische resten?

Gaafheid, conservering en waardering van de vindplaatsen:

9. In welke lagen, zones of gebieden bevinden zich gave en goed geconserveerde archeologische resten of waar zijn ze te verwachten?
10. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?
11. Wat is de waardering van de vindplaats(en) (cfr. KNA-waarderingstabel per aangetroffen vindplaats en complex)?

Naar verwachting kunnen de meeste vragen worden beantwoord met een standaarduitwerking. Voor een aantal vragen, waaronder de centrale onderzoeksvraag en de vragen 4 en 5 is het van belang dat het keramiek en bouwkeramiek wordt onderzocht door specialisten. In het volgende hoofdstuk worden de nader te onderzoeken vondsten besproken.

5.3 Selectieadvies voor het plangebied

Het proefsleuvenonderzoek moest onder andere de vraag beantwoorden of in het plangebied archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, of deze behoudenswaardig zijn en onder welke randvoorwaarden behoud mogelijk is. Op basis van de waardestelling is geconcludeerd dat in het plangebied sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Met het proefsleuvenonderzoek is deze vindplaats echter al in grote mate *ex situ* bewaard. Aangezien behoud *in situ* niet mogelijk is en opgraven weinig tot geen toevoegende informatie zal opleveren, adviseren wij dan ook dat het

plangebied wordt vrijgegeven voor verdere ontwikkeling. Het bevoegd gezag neemt op basis van het advies een selectiebesluit.

Wij attenderen erop dat bij grondwerkzaamheden alsnog archeologische resten kunnen worden aangetroffen, ondanks het uitgevoerde onderzoek. Hiervoor geldt vanuit de Erfgoedwet een wettelijke verplichting om archeologische resten te melden. Dit kan via de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) te Amersfoort, dan wel via de gemeente.

7. Uitwerkingsplan

Voor de uitwerking van het proefsleuvenonderzoek worden de grondsporen en vondstspredingen nader uitgewerkt in de standaardrapportage conform het PvE (Van de Water & Paulussen 2022). Hierbij worden alle noodzakelijke details vermeld.

- Eerst wordt de vindplaatsstratigrafie beschreven in termen van landschaps- en archeologievormende processen i.c. depositionele en post-depositionele processen. Hiermee kunnen de archeologische niveaus en lagen worden gedefinieerd en ontstaat per laag inzicht in de mate van intactheid van de vindplaats.
- Vervolgens worden per intact archeologisch niveau i.c. archeologische laag en per spoor de vondsten op hoofdlijnen / hoofdcategorieën typonologisch beschreven en gedateerd.
- Op basis hiervan worden archeologische niveaus i.c. lagen en sporen gedateerd.
- Vervolgens worden sporen in tijd en ruimte geplaatst, zodat verbanden kunnen worden geïdentificeerd en ook de fasering van de vindplaats kan worden vastgesteld.
- Deze informatie wordt vervolgens gesynthetiseerd, zodat de onderzoeksvragen uit het PvE kunnen worden beantwoord.
- De tekst wordt ondersteund door illustraties en bijlagen, zoals een ASK, vlaktekeningen, coupetekeningen en foto's.

Het resultaat is een standaardrapport, in de zin van de KNA 4.1. Na goedkeuring van het definitieve rapport worden de vondsten gedeponerd en wordt het rapport geüpload in Archis/E-depot.

Allesporenkaarten en vlaktekeningen zijn in dit stadium voorlopig (bijlagen 2 en 3); tijdens de uitwerking worden deze definitief gemaakt. Ook de sporen-/ lagen-/ en (splits-)vondstenlijsten (bijlagen 4 t/m 6) zullen aangevuld en definitief worden gemaakt in de standaardrapportage.

6.1 Vondsten

De vondsten zijn reeds gewassen, gesplitst en middels een beknopte *quickscan* bekeken door de auteurs van onderhavig rapport. Voor een deel van de vondsten is geen specialistisch onderzoek nodig, omdat dit weinig aanvullende informatiewaarde zal opleveren. Betreffende vondsten zijn bijvoorbeeld afkomstig uit de puinconcentraties, waarvan het verband tot de funderingsmuren en bodemlagen moeilijk te bepalen is (0008KBW, KER, MXX; 0017KER). De brokjes baksteen en mortel hebben weinig verder informatiewaarde (0003KBW, 0006KBW). Een standaarduitwerking van het vondstmateriaal kan volstaan voor die vondsten waarvoor geen specialistisch onderzoek wordt aanbevolen (zie volgende paragraaf).

Voor een deel van de vondsten is wel specialistisch onderzoek nodig om een aantal van de onderzoeksvragen uit het Programma van Eisen te kunnen beantwoorden (zie paragraaf 6.3).

6.2 Monsters

Voor wat betreft het monster uit de puinlaag S.5 wordt geadviseerd om het te deselecteren. De puinlaag kan niet direct in verband gebracht worden met grondsporen (mogelijk op S.6 na) en/of bodemlagen. Analyse van het monster zal daarom weinig tot geen informatie opleveren. De enkele keramiekscherf is voldoende om dit spoor te dateren.

6.3 Specialistisch onderzoek

In dit stadium van het onderzoek wordt geadviseerd om specialistisch onderzoek uit te voeren voor de materiaalcategorieën keramiek, bouwkeramiek en natuursteen.

Keramik

Geadviseerd wordt om alle keramikfragmenten afkomstig uit bodemlagen te laten determineren door een aardewerkspecialist, inclusief rapportage. In totaal gaat het om 48 keramikfragmenten. Deze fragmenten (in combinatie met het bouwkeramik, zie volgende kopje) kunnen de bodemlagen en funderingsmuren goed dateren. Een aantal fragmenten zijn bijvoorbeeld in lagen onder een funderingsmuur gevonden (bijvoorbeeld 0004KER in S.3000 onder S.2; 0016KER in S.3000 onder S.9). Met gedetailleerde informatie over aard en datering van deze scherven kan zo meer inzicht verkregen worden in de bewonings- en gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied en de fasering van de historische bebouwing.

Bouwmateriaal: bouwkeramik en natuursteen

Voor het bouwkeramik wordt geadviseerd om de bakstenen afkomstig uit funderingsmuren (S.1-2, 6) te laten onderzoeken door een bouwhistoricus. Het gaat hierbij om 14 van de 21 stuks bouwkeramik. Ook de leistenen dakpan en natuurstenen tegel (0009SXX) en het blok kalksteen (0012SXX) kunnen hieraan toegevoegd worden. In combinatie met de analyse van het keramik kunnen deze bouwresten verder inzicht verschaffen in de fasering van de historische bebouwing.

Het bouwkeramik en deze bouwstenen worden onderzocht en in één rapport beschreven.

Samengevat wordt specialistisch onderzoek geadviseerd voor:

- **Keramik** 48 scherven, determineren en rapportage (0001-0006KER, 0009KER, 0014KER, 0016KER)
- **Bouwmateriaal**, waaronder:
 - **Bouwkeramik** 14 vondsten; determineren en rapportage (samen met natuursteen) (0010KBW, 0011KBW, 0013KBW, 0015KBW)
 - **Natuursteen** 3 vondsten; determineren en rapportage (samen met bouwkeramik) (0009SXX, 0012SXX)

Zoals vermeld in paragraaf 6.1 wordt voor de overige vondsten geadviseerd om geen specialistisch onderzoek uit te voeren. De vondsten zullen binnen Transect b.v. worden gedetermineerd en beschreven.

Met het ondertekenen van de offerte voor het archeologisch onderzoek met kenmerk '22090033/AKE/off1' van 14 september 2022 is de opdrachtgever akkoord gegaan met het betalen van de eventuele meerwerkkosten voor het specialistisch onderzoek.

Transect stelt bovenstaand advies op ten aanzien van het specialistisch onderzoek. De bevoegde overheid beslist uiteindelijk welke vondsten in aanmerking komen voor specialistisch onderzoek.

8. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden

- Archeologisch Informatie Systeem III (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2016.
- www.sikb.nl.
- www.pdok.nl

Literatuur

- Centraal College van Deskundigen (CCvD), 2018. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1* (KNA 4.1), SIKB, Gouda.
- Paulussen, R. & A. van de Water 2022. *Raadhuisstraat, Brunssum, Gemeente Brunssum. Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O, verkennend booronderzoek)* (ArcheoPro rapport 22004). Eijsden.
- Van de Water, A. & R. Paulussen 2022. *Raadhuisstraat, Brunssum, Gemeente Brunssum. Programma van Eisen, proefsleuven met optie doorstart naar opgraven* (ArcheoPro archeologisch PvE 22049). Eijsden.

Figuren

- Figuur 1. Topografische kaart met de locatie van het plangebied. Bron: pdok.nl.
- Figuur 2. Onderzoeksgebied bij aanvang van het proefsleuvenonderzoek, 11 januari 2023.
- Figuur 3. Werkput 1, vlak 1, inclusief een recente verstoring en muurwerk S.1.
- Figuur 4. Werkput 1, vlak 1, zichtbaar zijn de twee kuilen S.3-4 (links) en de muur S.2 (rechts).
- Figuur 5. Profiel 1.1 in de westelijke wand van werkput 1, vlak 104.
- Figuur 6. Profiel 1.2 in de westelijke wand van werkput 1, vlak 104.
- Figuur 7. Profiel 2.1 in de westelijke wand van werkput 2, vlak 104.
- Figuur 8. Muur S.2 in werkput 1, vlak 1, vanuit het noorden.
- Figuur 9. Muur S.6 in werkput 2, vlak 1, vanuit het zuiden.
- Figuur 10. Muur S.8 en puinconcentratie S.9 in de uitbreiding van werkput 1, vlak 1, vanuit het westen.
- Figuur 11. Keramiekscherven uit de AC-horizont (S.1500) in werkput 1, inclusief scherven proto-steengoed/Pingsdorf-achtig aardewerk, witbakkend aardewerk en grijsbakkend aardewerk (0003KER).
- Figuur 12. Proto-steengoed bodem met geknepen standring uit AC-horizont (S.1500) in werkput 1 (0005KER)
- Figuur 13. Leistenen dakpanfragment uit een mogelijke slooplaag (S.1400) in werkput 2 (0009SXX).
- Figuur 14. De waarderingsystematiek op basis van de BRL4000/KNA 4.1.

Tabellen

- Tabel 1. Overzicht spoortypen en aantallen.
- Tabel 2. Voorlopige aantallen vondsten per materiaalcategorie.
- Tabel 3. Waardering van de vindplaats.

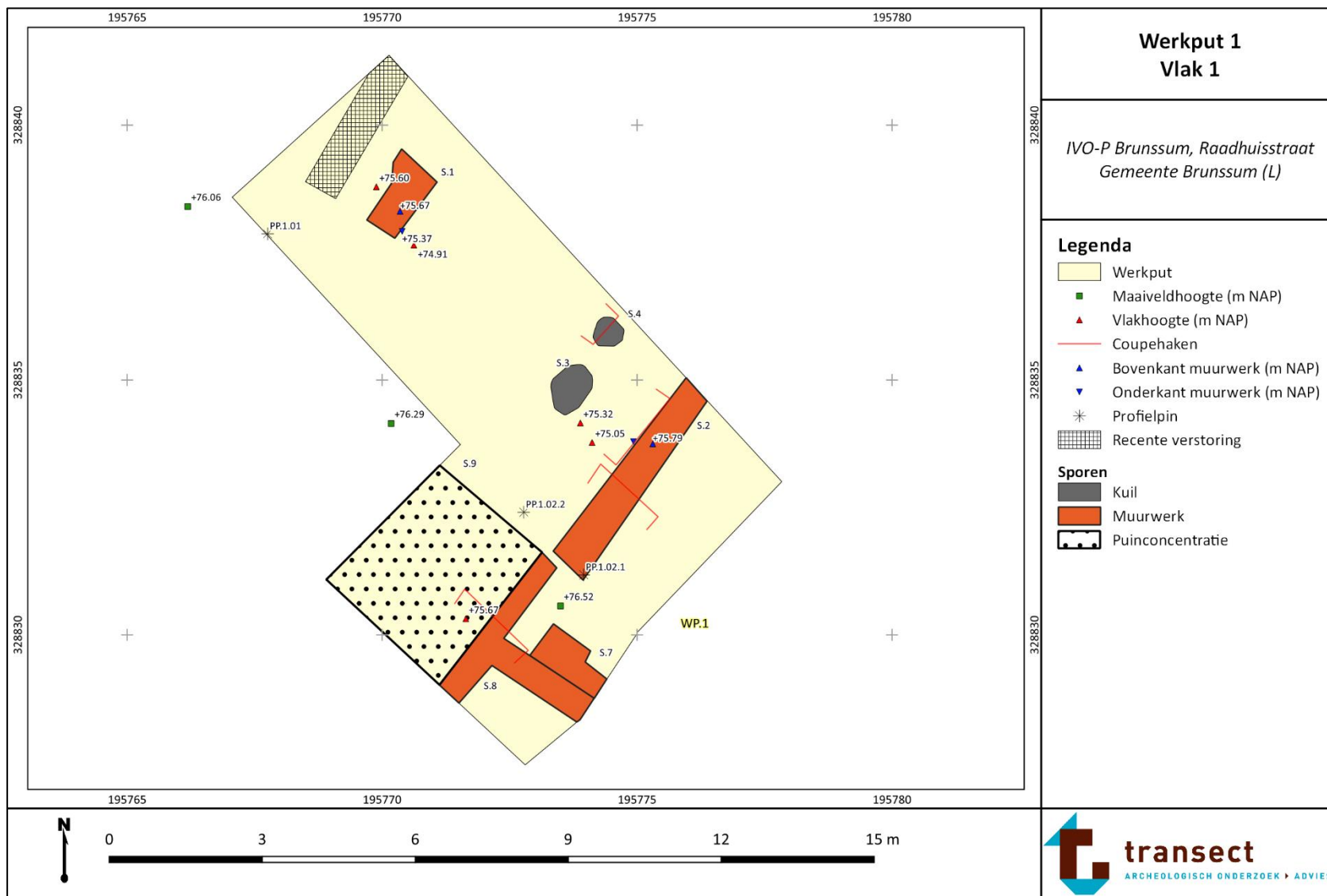
Bijlage 1. Archeologische periode-indeling voor Nederland

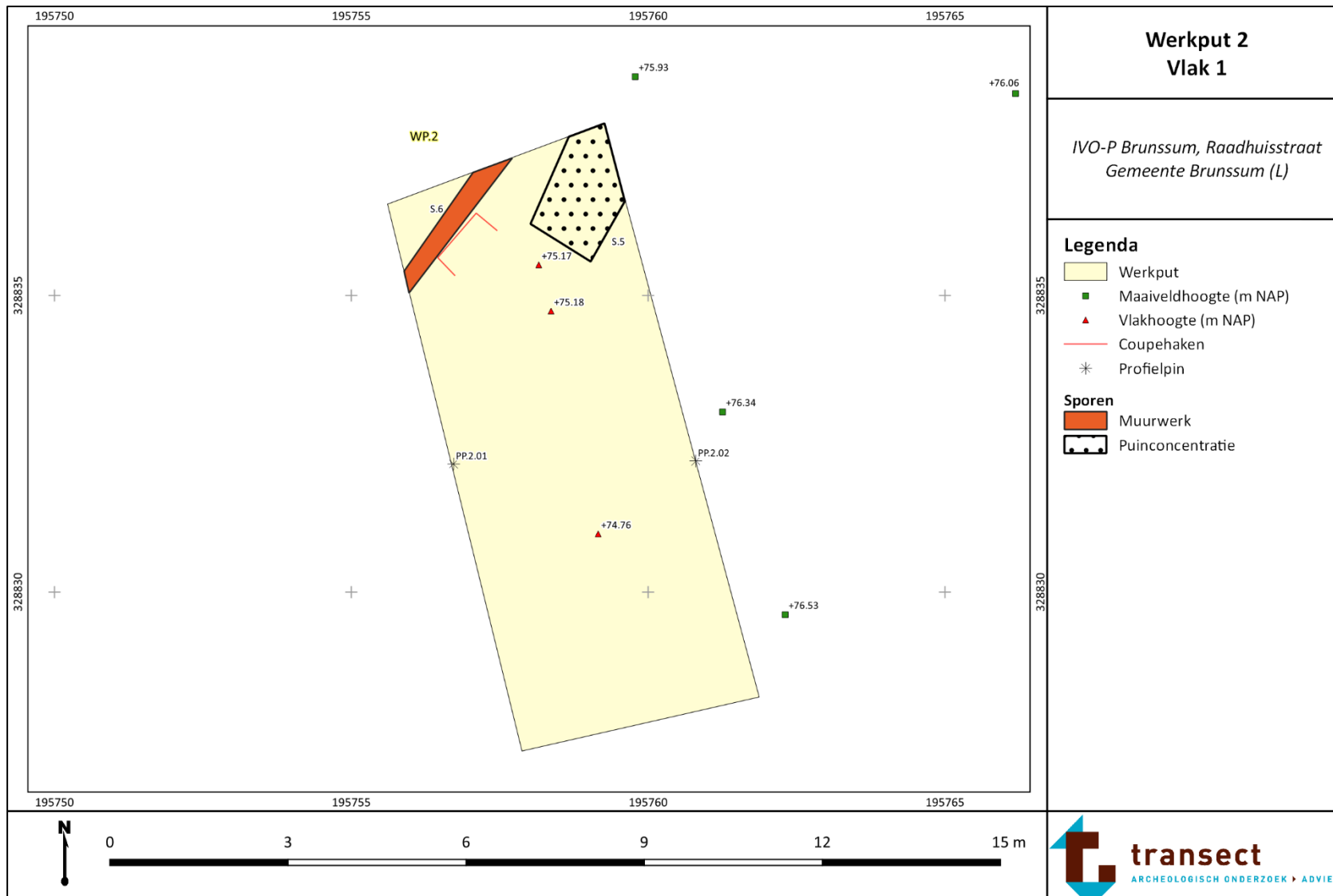
Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Recent		1945 na Chr.	2050 na Chr.
Nieuwe Tijd	Late-Nieuwe tijd	1850 na Chr.	1945 na Chr.
	Midden-Nieuwe tijd	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Vroege-Nieuwe tijd	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late-Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late-Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late-IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege-IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late-Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege-Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP

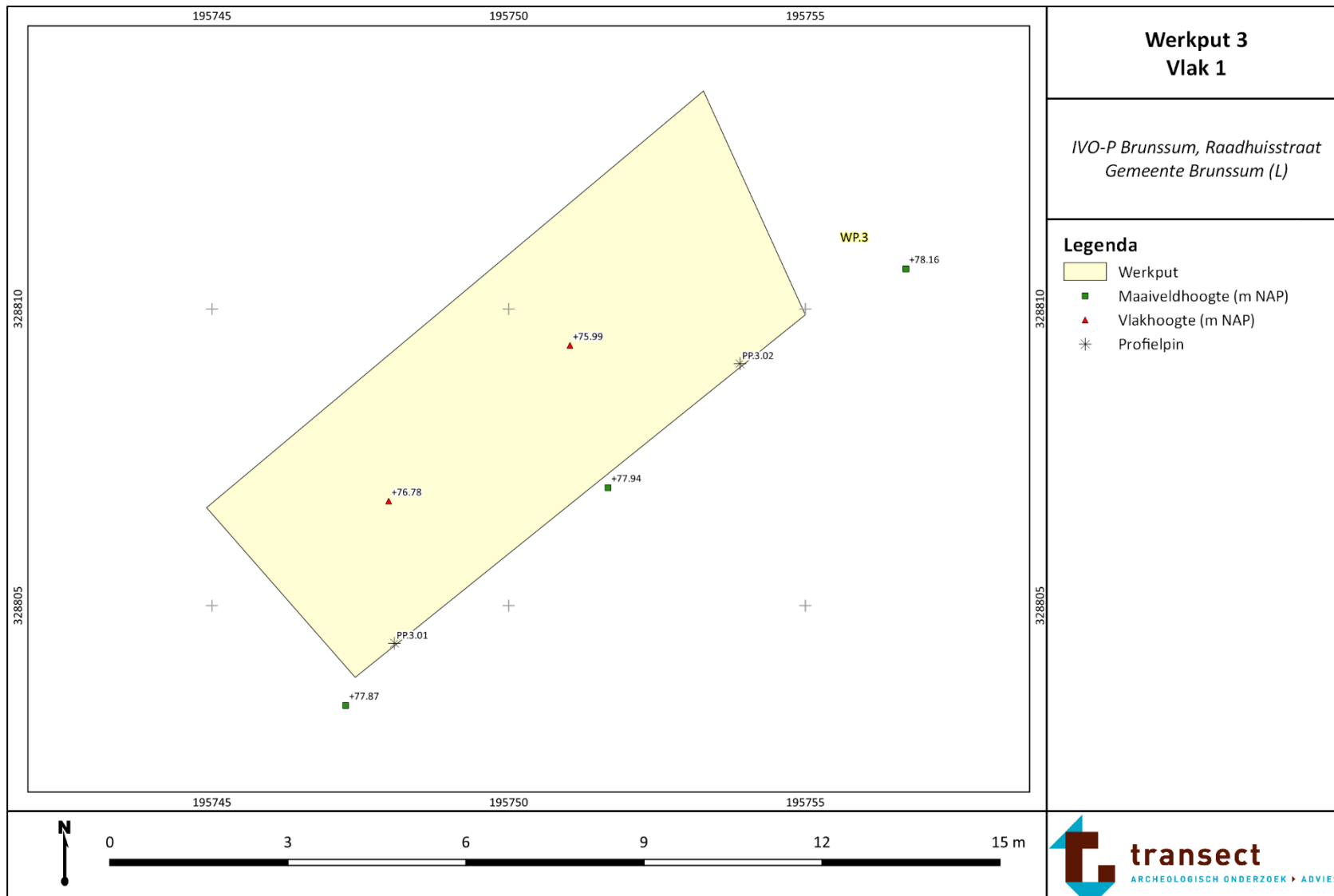
Bijlage 2. Voorlopige allesporenkaart

Bijlage 3. Voorlopige vlaktekeningen

Bijlage 4. Voorlopige sporen- en lagenlijst

Spoor	Put	Vlak	Spooraard	Spoordiepte	Opmerking
0001	01	001	MR	30	poer?
0002	01	001	MR	46	muur
0003	01	001	KL		kuil
0004	01	001	KL	24	kuil
0005	02	000	PUC		puinlaag, verbrand?
0006	02	001	MR	42	muur
0007	01	001	MR		muur
0008	01	001	MR	26	muur
0009	01	001	PUC	20	puinlaag, mogelijk verharding onder vloer
0999	01	104	REC		recente ophooglaag
1000	01	104	BV		Apb-horizont
1100	02	104	LG		recent?
1200	02	104	LG		recent
1300	03	103	LG		recent
1400	02	001	LG		puinlaag van gesloopte bebouwing
1500	01	001	LG		AC-horizont, verrommeld
3000	01	001	LG		1C-horizont, colluvium
3500	02	104	LG		verspoelde laag?
4000	01	104	LG		2C-horizont

Voorlopige vullingenlijst

Spoor	Put	Vulling	Kleur	Kleurstruc	Textuur	Organische stof	Opmerking
0001	01	1	DRO				baksteen, 4 lagen, kalkzandmortel, wildverband
0002	01	1	ORRO				baksteen, hard baksel, 6 lagen, 5lagenmaat=38 cm, kalkzandmortel, wildverband
0002	01	2					mergel, lijkt een laag en geen blokken
0003	01	1	DGR				Lz1, kbw2
0003	01	2	LGR				Lz1, kbw1
0004	01	1	DGR				Lz1, kbw2
0004	01	2	LGR				Lz1, kbw1
0005	01	1					puin
0006	01	1	ORRO				baksteen, matig hard, 6 lagen, 5lagenmaat=35 cm, kalkzandmortel
0007	01	1	DRO				baksteen, 4 lagen, kalkzandmortel, wildverband
0008	01	1	ORRO				baksteen, matig hard, 3 laags, wildverband
0009	01	1					puin
0999	01	1	DBRGR		zs1	H2	matig fijn, wortels
0999	01	2	GRBR	heterogeen	lz2		zeer fijn, bouwkeramiek-brokken, steenkool
1000	01	1	DGR		lz1	H2	zeer fijn, veel houtskool, bouwkeramiek-spikkels
1100	02	1	GR		lz1		zeer fijn, veel bouwkeramiek, vergraven
1200	02	1	GR	heterogeen	lz1		bouwkeramiek-spikkels, weinig grind
1300	03	1	DGR		lz1		bouwkeramiek, plastic
1400	02	1	GR	heterogeen	lz1		zeer fijn, kbw
1500	01	1	BRGR		lz1	H1	zeer fijn, veel houtskool, keramiek, bouwkeramiek-spikkels
3000	01	1	GRBR		lz1		zeer fijn, los, Fe2, Mn1, bouwkeramiek, weinig grind, keramiek, steenkool
3500	02	1	LBRGR		lz2		zeer fijn, Fe1
4000	01	1	LGR		zs1		matig fijn/matig grof, veel grind

Bijlage 5. Voorlopige veldvondstenlijst

Veldvondst	Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Vak	Categorie	Verzamelwijze	Opmerking
0001	01	001	1500	laag	1	1	KER	MAA	
0002	01	104	1500	laag	1		KER	PAFW	
0003	01	001	1500	laag	1	2	KER	MAA	
0004	01	001	3000	laag	1		KER	COUP	coupe S.2
0005	01	001	1500	laag	1		KER	COUP	
0006	01	001	1500	laag	1		KER	COUP	coupe S.1
0007	02	000	0005	puinconcentratie	1		MA	MAA	
0008	02	000	0005	puinconcentratie	1		MIX	MAA	
0009	02	001	1400	laag	1	2	KER	MAA	
0010	01	001	0001	muur	1		KBW	AFW	
0011	01	001	0002	muur	1		KBW	AFW	
0012	01	001	0002	muur	2		KBW	AFW	
0013	01	001	0002	muur	1		KBW	AFW	
0014	01	002	3000	laag	1		KER	MAA	
0015	02	001	0006	muur	1		KBW	AFW	
0016	01	001	1500	laag	1		KER	COUP	
0017	01	001	0009	puinconcentratie	1		KER	COUP	

Bijlage 6. Voorlopige splitsvondsten- en deselectielijst

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Vak	Categorie	Aantal	Gewicht	Opmerking	Toestand (conservering)	Deselectie
0001KER	01	001	1500	LG	1	1	KER	2	15.4	1x wandscherf witbakkend aardewerk, grof gemagerd; laatmiddeleeuws; 1x wandscherf proto-steengoed, mageringskorrels; 13 ^e -14 ^e eeuw.	matig-redelijk	nee
0002KER	01	104	1500	LG	1		KER	1	8.9	1x proto-steengoed wandscherf, onbeschilderd, mageringskorrels; 13 ^e -14 ^e eeuw.	matig-redelijk	nee
0003KBW	01	001	1500	LG	1	2	KBW	1	2.1	1x brokje bouwkeramiek	slecht	ja
0003KER	01	001	1500	LG	1	2	KER	15	114.1	8x wandscherven witbakkend aardewerk, waarvan 1x met uitwendige loodglazuur; laatmiddeleeuws; 2x gedraaide, Pingsdorf-achtige wandscherven; 10 ^e -13 ^e eeuw; 1x proto-steengoed wandscherf, 13 ^e -14 ^e eeuw; 2x grijsbakkende wandscherven, passend; laatmiddeleeuws; 1x gedraaid slibaardewerk; 1x <i>indet.</i>	matig-redelijk	nee
0004KER	01	001	3000	LG	1		KER	2	23.6	2x wandscherf witbakkend, ongeglazuurd, passend; laatmiddeleeuws.	matig-redelijk	nee
0005KER	01	001	1500	LG	1		KER	3	59.2	1x proto-steengoed geknepen standring, engobe, met mageringskorrels; mogelijk Brunssum-Schinveld productie; 1225-1380; 1x scherfje witbakkend aardewerk, in- en uitwendig loodglazuur; laatmiddeleeuws; 1x gedraaide, Pingsdorf-achtige scherf, met grove magering; 10 ^e -13 ^e eeuw.	matig-redelijk	nee

0006KBW	01	001	1500	LG	1		KBW	3	4.7	3x mortelbrokjes	slecht	ja
0006KER	01	001	1500	LG	1		KER	12	157.5	6x witbakkend, in-en uitwendige glazuur, waarvan 3x randscherf en 1x wandscherf met oor; laatmiddeleeuws/nieuwe tijds; 2x witbakkende wandscherven, waarvan 1x met roetresten; laatmiddeleeuws; 1x wandscherf proto-steengoed, engobe, met mageringskorrels; Brunssum-Schinveld?; 13-14° eeuw 1x randscherfje steengoed; laatmiddeleeuws; 1x witbakkend vergietfragment, groene glazuurresten; 1x <i>indet</i> ,	matig-redelijk	nee
0008KBW	02	000	0005	PUC	1		KBW	1	1674.3	1x gebroken grijze, (te) hard gebakken baksteen met kalkzandmortel; >16 x 9 x 7 cm	matig	ja
0008KER	02	000	0005	PUC	1		KER	1	6.4	1x porseleinen randfragment, groene beschildering; nieuwe tijd.	matig	nee
0008MXX	02	000	0005	PUC	1		MXX	3	168.4	1x zekering; 1x spijker; 1x cilindervormig object	matig	ja
0008SXX	02	000	0005	PUC	1		SXX	2	254.9	2x passende fragmenten, misbakken bakstenen.	matig	ja
0009KER	02	001	1400	LG	1	2	KER	4	61.6	4x gedraaide, witbakkende scherven, waarvan 1x bord-/schotelfragment	matig-redelijk	nee
0009SXX	02	001	1400	LG	1	2	SXX	2	193.6	1x fragment leistenen dakpan; 1x natuurstenen tegel	redelijk	nee
0010KBW	01	001	0001	MR	1		KBW	5	4328.4	2x halve, donkerrode, hardgebakken bakstenen met kalkzandmortel 3x baksteenfragmenten met mortelrestanten		nee
0011KBW	01	001	0002	MR	1		KBW	2	1699.9	2x halve, hardgebakken bakstenen met kalkzandmortel, waarvan 1x bruin-rood en 1x paarsachtig	redelijk	nee
0012SXX	01	001	0002	MR	2		SXX	1	1022.8	1x gebroken blok Gulpens kalksteen	matig	nee

0013KBW	01	001	0002	MR	1		KBW	5	11507.4	2x gebroken bakstenen met kalkzandmortel, >18 x 12 x 6 cm, waarvan 1x oranje-rood en 1x paarsachtig; 3x brokken oranje-rood baksteen met kalkzandmortel;	matig-redelijk	nee
0014KER	01	002	3000	LG	1		KER	8	58.4	8x witbakkend aardewerk, waarvan 1x uitwendige loodglazuur, 1x randfragment, 1x met roetvlekken; laatmiddeleeuws.	matig-redelijk	nee
0015KBW	02	001	0006	MR	1		KBW	2	3658.2	2x halve, hardgebakken bakstenen met kalkzandmortel, waarvan 1x bruin-rood en 1x oranje-rood, ? x 11 x 6 cm.	redelijk	nee
0016KER	01	001	1500	LG	1		KER	1	4.8	1x wandscherf witbakkend, met ribbel; laatmiddeleeuws.	matig-redelijk	nee
0017KER	01	001	0009	PUC	1		KER	3	1.5	3x passende porseleinfragmenten van schotel; Nieuwe tijd.	matig	nee

Voorlopige monsterlijst

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vak	Spooraard	Categorie	Verzamelwijze	Opmerking
0007MA	02	000	0005	-	puinconcentratie	MA	AFWERK	monster uit puinlaag S.5

Bijlage 7. Puttenplan

